

ԽՄՔԱԳՐԱԿԱՆ

ԶՈՐԱՎԻԳ ԿԱՆԳՆԻԼ ՍՈՒՐԻԱՀԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒԹԵԱՆ

Սուրինյ պատերազմին, ապա նաեւ Երկրաշարժին յաջորդող տագնապալի օրերը դժուար կացութեան մատնեցին յատկապէս երիտասարդութիւնը:

Տնտեսական տագնապը, սուրբիական դրամանիշին անկումը, սղաճն ու աշխատավարձերու ապրուստի նուազագոյն պահանջին անհամապատասխան ըլլալը երիտասարդութիւնը տակաւին կը մղեն գաղթի:

Այս Երեւոյթին միսիթարական մէկ Երեսը Երիտասարդներուն հայրենիք՝ Հայաստան ուղղուիլս է, թէեւ կան նաեւ արեւմտեան ափեր գաղթողներ:

Սուրիահայ համայնքի շարժից ուժը երիտասարդութիւնն է, երիտասարդութեան թիւին նուազումը ընկերային, տնտեսական, ազգային կեանքի մէջ դժուարութիւններ կրնայ յառաջացնել, աւելին. Կը կրկնապատկէ համայնքն ներս գոյատելող երիտասարդութեան Ե՛ւ բեռք, Ե՛ւ պատասխանատուութիւնը:

Ազգային եւ միութենական կեանքի մէջ ծառայող երիտասարդներու մէկը աւելի պարտականութիւններ կը Վստահուին, անոնք միաժամանակ ստիպուած կ'ըլլան իրենց անձնական կեանքը հոգալու, տնտեսական այս ծանր պայմաններուն մէջ երբեմն մէկը աւելի գործ վարելով։ Տակաւին ընտանիք կազմելու դժուարութիւնները յաւելեալ մտահոգութեան ծանրութեամբ կը ճնշեն երիտասարդները։

Հակառակ այս բոլորին, Սուրինյ համալսարաններու, Երկրի շարք մը Եկթակառոյցներու մէջ աշխոյժ գործունեութիւն կը վարեն մեր Երիտասարդները:

Այդուամենայնիւ, Երկրի անցողիկ այս տագնապին ի տես ձեռնածալ պէտք չէ մնալ: Անհրաժեշտ է Երիտասարդութեան զօրավիճ կանգնիլ ու ստեղծել այսպիսի կարելիութիւններ, որոնցմիկ կարենայ Ե՛ւ իր աշխատանքին, Ե՛ւ ուսումին, Ե՛ւ ազգային կեանքին մեջ հաւասարակշռութիւն պահել:

Ժամանակաւոր օժանդակութիւնները հարց պիտի չլուծեն, հարկ է աշխատանքի մեջ քաջալերել զիրենք, ստեղծել այս-պիսի ձեռնարկութիւններ, որոնց մեջ ներգրաւել աշխատող երիտասարդ մարդութ: Տեղական այսպիսի ծրագիրներ կան, որոնք յաջողութիւն արձանագրած են թէ՝ գործ հայթայթելով, թէ՝ երիտասարդ մասնագիտացած մարդութ պատրաստելով:

Միութենական աշխատանքներու մեջ եւս համադրումի կարիքը ինքզինք կը պարտադրէ: Իրերանման աշխատանքները կարելի է միացնել, որպեսզի նուազ թիւվ պատասխանատուներ նշանակուին եւ երիտասարդները չծանրաբեռնուին կրկնակի պատասխանատութեան տագնապով:

Այստեղ մատնանշենք նաեւ կարեւորութիւնը գաղթող երիտասարդութեան կապը անխախտ պահելու համայնքին, մանաւանդ երիտասարդութեան հետ, որպեսզի փորձառութիւններու փոխանակումիվ սուրբահայեր թեւ ու թիկունք կանգնին իրարու եւ պահպանելով կապը կամուրջներ նետեն իրար միջեւ, առանց վայրի կաշկանդումներէն ազդուելու:

Եթե այս կապը պահպանուի, շատ մը հարցերու լուծումը կարելի կը դառնայ եւ մենք կը յաջողինք սուրիահայերու կապը ծառայեցնել ե՛ւ համայնքի գոյապահպանման երաշխիք-ները ամրապնդելու, ե՛ւ փորձառությններ փոխանակելու:

Այսօր օրակարգով երիտասարդներու մասնակցութեամբ խորհրդաժողովի մը կազմակերպումը գործնական շատ մը առաջարկներ կրնայ լոյսին բերել եւ երիտասարդներու տարբեր կարծիքները ի մի հաւաքելով ծրագիրներ կեանքի կոչել:

-Ուսւի՞յ արտաքին գործոց նախարար փոխնախարար Սերկելյ Ֆերշե-
նէն ՄԱԿ-ի մարդասիրական հարցերու քարտուղարի ներկայացուցիչ Մար-
թըն Կրեֆտսի հետ խորհրդակցեցաւ Սու-
րին մարդասիրական իրավիճակին շուրջ,
յատկապես երկիրը ցնցած աղետալի երկ-
րաշարժին լոյսին տակ:

Այս առիթով Ռուսիոյ Կրտսաքին Գործոց Նախարարութիւնը հաղորդագրութեամբ յայտնեց. «Կողմերը հեռաձայևային հաղորդակցութեամբ իսրահրակցեցան Սուրբ ժողովուրդին մարդասիրական օգնութիւններ ապահովելու խոշնորտներուն շուրջ, շեշտեղով, որ անոնք պէտք է հասանելի ըլլան բոլորին անխտի, գործակցարար Սուրբ պետութեան հետ»:

-Սուրենի Արտաքին Գործոց Նախարարութիւնը հաղորդագրութեամբ յայտնեց, որ Սուրենի կոչ կ'ուղիէ Ելոր-միութեան՝ աւելի հաւասարակշռուած եւ միջազգային օրենքին ու ՄԱԿ-ի պայմանագիրին համահունչ քաղաքականութիւն վառելու: Նախարարութիւնը կոչ ուղից նաեւ մարդասիրական օրենքները յարգելու եւ վերջ տալու Սուրենի ժողովուրդին դեմ ԱՄՆ-ի պարտադրած տընտեսական պատժամիջոցներուն:

ԿԵՎՆՔ...

Ulyhqp` tq I

Յիսուս Քրիստոս անձամբ չվստահեցր աշակերտները, ըստով. «Դուք այժմ տրտմած եք, դուք պիտի լաք ու ողբազ, բայց աշխարհը պիտի ուրախանայ, դուք պիտի տրտմիք բայց ձեր տրտմութիւնը ուրախութեան պիտի փոխուի եւ ես կրկին պիտի տեսնեմ ձեզ եւ ձեր սիրտերը ուրախութեամբ պիտի լեցուին, ուրախութեամբ մը՝ որ ոչ պիտի կարենայ խլել ձեզ մէ»։ Այո՛, խոստացաւ ու ըստ եւ դեռ շատ աւելին....»

Այդ ուրախութիւնը, ահաւասիկ, Զրիստոսի մեռելներէն յարութեան ՎԱ-
տիխն է, սիրելինե՞ր: Աստուծոյ՝ իր խոստումներուն հաւատարմութեան ի
տես, ուրախութիւնն է: Ատելութեան վրայ սիրոյ տարած յաղթանակի ու-
րախութիւնն է. մահուան վրայ Կեասրին տարած յաղթանակի ուրախու-
թիւնն է. խաւարին վրայ Լոյսին տարած յաղթանակի ուրախութիւնն է.
հպարտութեան վրայ խոնարիկթեան տարած յաղթանակի ուրախութիւնն է:
բռնատիրութեան եւ ստրկութեան վրայ Ազատութեան տարած յաղթա-
նակի ուրախութիւնն է. Մեղքի, ապականութեան ու պղծութեան վրայ սըր-
բութեան՝ տարած յաղթանակի ուրախութիւնն է. մարդկային անարդարութ-
եան եւ իրաւագրկումի վրայ Արդարութեան տարած յաղթանակի ուրա-
խութիւնն է: Խաւարի գօրութեանց եւ տրամադրութեանց ոյն ասսուածա-
յին Ներողամտութեան, ողորմութեան, անձնուրացութեան, ծառայութեան,
զոհորութեան, եւ առաջինութիւններու յաղթանակի ուրախութիւնն է, որ
այսօր անգամ մը եւս Զրիստոսի Յարութեան տօնին ընդմշէն համայն աշ-
խարիին կը ծանուցուի ու կը յայտարարուի:

Բերինյ Յայց թեմի սիրելի եւ թանկագին զաւակներ, ուրախանանը ու ցնծանք, որովհետեւ աշխարհի մեծամեծները եւ աշխարհով կանուածները որքան ալ փորձեն իրեւ սադայելական ծրագիրներով մեր կեանքը յուղել, խոռվել ու տագնապել, յարուցեալ Տերը մեր կողքին է: Յաղախակը մերն է, մահուան վրայ տարուած Քրիստոսի Յարութեան օրորթիւնը մեր եռակներուն մեջ կը շրջագայի, ուստի չվախնանք, չյուսահատինք, չտըրտմինք ու չընկնուինք, որովհետեւ Կստուած խոստացած է մեզ առանձին ու մինակ չթողով, այլ մեզի հետ ըլլալ մինչեւ աշխարհի վախճանը: Տեր խոստացած է մեզ պահել ու պաշտպանել իր անուան եւ խաչի օրորթեամբ եւ պահապան հրեշտակներն ու հրեղենները պարհստ կանգնել մեր շուրջը: Ան իշխանութիւն սուսած է մեզի՝ մեր ուժերուն տակ ճամելու չար իժեռու եւ կարիճներու գլուխները: Ան խոստացած է ամեն տեսակի բարիքներով ու օրինութիւններով լիացնել մեր կեանքերը: Ան մեզի խոստացած է յաւիտնական ու անվախճան ճշմարիտ ու անսացանելի կեանքը՝ Երկինքի Վրայութիւնը: Ան կը սիրե մեզ եւ իրեն հաւատացողներս ընդունած է իրեւ իր սիրելի որդիներու եւ մեզ կոչած է լոյսի, գերեկուան ու յարութեան որդիներ:

Այդաբար ի վեհականությամբ առ ապա գողաց է լինի, ցըսկուած ու լայտության դրվագն։ Այս հրաշափար տօնին արիթով, սրտի անհուն ուրախութեամբ եւ անկեղծ սիրով կ'ողջունեմ իւրաքանչիւրո, կ'օրինեմ ձեզ աստուածային օրինութիւններով ու հրամանով եւ ամենաքարին ու աստուածահաճը կը ցանկամ։ Կը շնորհաւորեմ բոլորին մեծահանդէս տօնը, մեր Տիրոջ հրաշափար Ս. Յարութեան տօնը, բարձրածայն յայտարարելով՝ «Ծրիստոս Յարեաւ ի Մեռելոց Օրինեալ է Յարութիւնը Ծրիստոսի»։ Ծրիստոսի Յարութեան զօրութեամբ զապանակուած ու յատկանշուած կեակի նոր ու աստուածախնամ օրեր կը մաղթեմ ողջ աշխարհին, Յայաստանին, Արցախին, մեր ծննդավայր Սուրենի, Լիբանանին եւ համայն սուրիահայութեան ու հայութեան։ Յաստատ մասն մեր հաւատքին մէջ եւ Աստուծոյ ապահնած քալենք ընդ առաջ։

ՀՅԴ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳԵՐԱԳՈՅՆ ՄԱՐՄԻՆԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հայաստանը Արցախին կապող երթուղիին փոփոխութեամբ պայմանաւորուած, վերջին օրերուն, ատրպեցանական գինեալ ուժերը Տեղ գիւղի ուղղութեամբ անարգել մուտք գործած ենք ՀՀ ինքնիշխան տարածք Եւ գրաւած կարեւոր ռազմավարական գերիշխող դիրքեր: Այս ամենը՝ ՀՀ Ներկայ իշխանութեան անգործութեան կամ ալ լուր ու գաղտնի համաձայնութեան հետեւածք է:

ՀՅ Վարչապետին պաշտօնը գրադաւոր անձը նախ յայտարարեց, թե Վերադիրաւորումները կապուած են ատրպեյճանական կողմին հետ և հապես ձեռք բերուած պայմանաւորուածութիւններուն համաձայն Լազինի Միջանցքին կապող երթուղին 1 Ապրիլն Կոռսինձորէն անցնելու հետ եւ հյ-

1.9 Նոյեմբեր 2020-ին վերջ, Աստրապետան իրերայաջորդ յարձակում-ներով ու յառաջիսաղացումներով, գրաւուած պահելով ՀՀ ինքնիշխան տարածըներու հսկայական հատուածներ, եռանդուն կերպով կը շարունակէ ամրակայման աշխատանքներու իրականացումը, որուն հետեւանքով տեղի կ'ունենայ փաստացի սողացող կցում:

2. Նման յարձակումի ի պատճենահան, ՀՀ իշխանութիւնները յդում կատարելով ինչ որ բանաւոր պայմանաւորուածութիւններու, ինքնակամ զիշած են ՀՀ ինքնիշխան տարածքներ՝ ստեղծելով լրջագոյն անվտանգային սպառնալիքներ:

3.Մինչեւ հիմա պարզաբանուած չէ,թէ ինչ պայմանաւորուածութիւն-ներ են նախապէս ձեռք բերուած, ինչ փաստաթուղթով անոնց ամրագրուած են, ինչի՞ հիման վրայ է ՀՀ սահմանի առանձին հատուածները համարուած են Ատրպայնանի հետ արդէն ճշգրտուած:

4.Թշնամին, փաստորեն կամյականորեն կը կատարէ սահմանագաղում ու սահմանագծում՝ ըստ իր ցանկութեան, որ Վտանգաւոր Նախադրեալներ կը ստեղծէ գայիք որեւէ բանակցութիւններուն համար:

ՀՅԴ Հայաստանի Գերագոյն Սարմինը անգամ մը եւս կը հաստատէ, որ ՀՅ իշխանութիւնը, վաղուց հրաժարած է մեր Երկի անվտանգութեան Նկատմամբ իր առաջնային պարտաւորութեան եւ խաղաղութեան կեղծ օրակարգով Երկիրը կը տասի նոր պատերազմի եւ զիշումներու:

Այս պայմաններուն տակ, անհրաժեշտ կը համարենք ՀՅ պետական եւ ազգային շահերով առաջնորդուող բոլոր առողջ ուժերու եւ հանրութեան համախմբումը, թոյլ չտալու համար, որ թշնամիին կամակատար այս իշխանութեանը շարունակէ իր ազգակրոծան ընթացքը:

ՆՅԱ ՄԱՐՄԻՆ

ԱՏՐԴՅԱՆԻ ԶԻՆԵԱԼ ՈՒԺԵՐԸ ԱՂԱԽՈՅՑ ԵՒՏԵ ԳԻՒԴԵՐՈՒՄ ՄԻՋԵ ՓԱԿԱԾԵՆ ԳՈՐԾԱԼ-ԱՏԵՇՈՎՈՒՆԿԵՐԸ ՄԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Ատրապելու գիշեալ ուժեղը 30 Մարտ 2023-ի գիշեր կակած էն Աղաւնոյ եւ Տեղ գիւղերուն միջեւ Գորիս-Ստեփանակերտ մայրուղին: Այս մասին հաղորդեց Արցախի Հանրապետութեան Ներքին գործոց նախարարութեան ուսուցիչներին:

Ապրիլ Ա. 2023 3

3

**ԿՈՉ Կ'ՈՒՂՂԵՆՔ ՄԱԿ-Ի ԱՆՎՏԱՆԳՈՒԹԵԱՆ
ԽՈՐՀՈՒՐԴԻՆ ԱՆՅԱՊԱՂՈՐԾԵ ՔԱՅԼԵՐՈՒ-
ՁԵՌՆԱՐԿԵԼՈՒ ԱՐԺԱԽԻ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ ՆԿԱՏՄԱՓ-
ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՂ ՃԵՂԱՅԻՆ ՎՏՄԱՆ ԵՒ
ՃԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ
ԿԱՆԽԵԼՈՒ**

Արցախի Հանրապետութեան Արտաքին գործոց Նախարարութիւնը հասկէ Եկած է Վսրապէջանի կողմէն սանձազերծուած ապրիլեան պատերազմին եւ զիսուորական յանցագործութիւններու շուրջ յայտարարութեամբ.

1 Ապրիլ 2016-ի լրացրացին եւ 2 Ապրիլի գիշերը, կոպտորէն խախտելով 1994-ի կրակի եւ զինուորական գործողութիւններու ամբողջական դադրուցումի համաձայնագիրը, Ասրագայն զինեալ ուժերը լայնածաւալ յարձակումի անցան Աղօախի Հանրապետութեան դեմ՝ օգտագործելով իրենց ուղի յարձակողական զինանցք՝ ծանր զրահաճարտարագիտութիւն, իրետանի եւ զինուորական օդուժ:

Ասրաբեյճանական գիլութը ոչ միայն գրոհեց Կրօպախի Հանրապետութեան Պաշտպանութեան Բանակի (ՊԲ) առաջապահ դիրքերը, այլև թիրախաւորեց սահմանամերձ բնակավայրերը՝ պատճառելով աւերածութիւններ, սպանելով եւ ծանրօրէն վիրաւորելով անմեղ քաղաքացիական անձեր՝ կիսեր եւ երեխաներ: Ապրիլեան պատերազմին ընթացքին Ասրաբեյճանի գիլեալ ուժերը կատարեցին նաեւ բազմաթիւ վայրագութիւններ եւ պատերազմական յանցագործութիւններ, մասնաւորապես՝ հայ ռազմագերիներու եւ խաղաղ բնակիչներու դաժան սպանութիւններ, գլխատումներ եւ սպանուածներու մարմիններու խոշտանգումներ:

Այդ դաժան յանցագործութիւնները հիական ացնողները հետագային կտրպէճանի բարձրագոյն դէկավարութեան կողմէն արժանացան պէտական խրախուսման, իսկ անոնց յանցագործութիւնները փառաբանուեցան ատրպէճանական հասարակութեան մէջ եւ Ներկայացուեցան որպէս օրինակելի վարքագիծ:

Ապիկեանյարձակումը հերթականօրեն բացայատեց խաղաղ գործընթացը տապալելու Եւ հակամարտութիւնը ուժային ճանապարհով լուծելու Աստրադասի հեռահար նպատակները: Աելին, Աստրադասի յանցաւոր գործողութիւններու անպատճենութիւնը Եւ ստանձնած պարտաւորութիւնները չկատարելու հանդեպ միշագգային հանրութեան հանդուժողականութիւնը, ըստ Եռթեան, պարարտ հող նախապատրաստեցին Եւ կարելիութիւն ստեղծեցին Արցախի դէմ Աստրադասի նոր սադրանքներուն՝ յարձակումին համար:

Հետեւաբար, ընդամենը չորս տարի անց՝ 27 Սեպտեմբեր 2020-ին, Ալոք պէյճանը, Թուրքիոյ աշխոյժ աջակցութեամբ եւ միջազգային ահարեկչական խմբաւորումներու Ներգրաւումով, նոր լայնածաւալ պատերազմ սանձազերժեց Արցախի դեմ՝ քննատիրելով եւ ցեղային գտման Ենթարկելով Արցախի Հանրապետութեան տարածքի գգալի մասը։ Այսօր, լիակատար անպատճելիութեան եւ անտարբերութեան մթնոլորտին մէջ, Ալոքպէյճանը կը շարունակի իր յարձակողական եւ ահարեկչական քաղաքականութիւնը Արցախի ժողովուրդին և կատարած անդամութեան պահելով անօրինական շրջափակման մէջ, պարբերաբար խախտելով 9 Նոյեմբեր 2020-ին Ուլսիոյ Դաշնութեան միջնորդութեամբ հաստատուած հրադադարի դրութիւնը՝ թիրախսաւորելով ՎՐ ՊԲ գինծառայող ները խաղաղ քնակչութեան, գրաւելով նոր տարածքներ եւ ռազմավարական բարձունքներ, խաթարելով Արցախի ժողովուրդի տարրական կենցաղային պայմանները ապահովող Ենթակառուցուածքներու աշխատանքը։

Արցախի ժողովուրդին հեմ շարունակուող Վստրպեճանի անօրինական գործողութիւնները ցոյց կու տան, որ այդ երկրին իշխանութիւնները մտադիր չեն կատարել իրենց միջազգային պարտաւորութիւնները եւ կը Վարեն Վրցախի հայաթափման եւ բռնագրաւման հետեւողական քաղաքականութիւն:

Անգամ մը եւս կոչ կ'ուղղենք միջազգային հանրութեան, եւ առաջին հերթին՝ ՄԱԿ-ի Անվտանգութեան խորհուրդին, անյապաղօրէն եւ արդինաւետ քայլեր ձեռնարկելու Ասրագեցանի կողմէն Վրցախի ժողովուրդին Նկատմամբ իրականացուող ցեղային գտման եւ ցեղասպան քաղաքականութիւնը կանխելու եւ, նախքան հակամարտութեան համապարփակ կարգաւորման հասնիլը, Վրցախի մէջ ընականոն կենսագործունելութեան ապահովման ձևաչափեր եւ երաշխիքներ ներիսելու ուղղութեամբ։ Կարեւոր կը համարենք Վրցախի ժողովուրդի կողմէն իրացուած ինքնորոշման իրաւունքի միջազգային ճանաչումը, որ անհրաժեշտ նախադրեալ է անոր իրաւունքը սերու, անվտանգութեան եւ խաղաղ գարգացման ապահովման համար։

ՍՈՒՐԻԱ ԵՒՍԵՈՒՏԱԿԱՆ ԱՐԱԲԻԱ ՄԵՐՁԵՑՄԱՆ ԻՆՉՊԻՄԻՇԵՌԱԿԱՐՆԵՐ

Դամասկոսի եւ Ռիատի միջեւ յարաբերութիւններու մօտալուտ վերականգնումի ակնկալութիւնները հասունցած կը թուին ըլլալ: Սեռուտական Արաբիան այդ բարեփոխումին ենթահողը ստեղծեց Երկրի արտաքին գործոց նախարարին անախադեալ յայտարարութիւններով, որոնք կ'անդրադառնային Սուրիոյ առնչուող մօտեցումներու եւ համոզմունքներու փոփոխութեան: Յայտարարութիւններուն ոճը, կշռոյթն ու յաճախականութիւնը կը վկայէին, որ իրականութեան մէջ Երկու պետութիւններուն միջեւ բաւական բան տեղի ունեցած է՝ ապահովական եւ հետախուզական, մասամբ ալ քաղաքական առումներով, եւ որ Երկու կողմերուն դիրքորոշումը ցարդ «քացայայտումներէ աւելի լուր աշխատանքի հակամէտ է»:

Սուրիական ճգնաժամը ցոյց տուաւ, որ Դամասկոսի հանդեայ խորթացումն ու թշնամանքը հաւանական սպառնալիքի մը ճշգրիտ հակադարձութիւնը չէին, եւ որ ճգնաժամը կը սաստկանար, հակառակ Ռիատին ու անոր դաշնակիցներուն զայն «կառավարելի դարձնելու» կամ «փարատելու» ճգերուն: Աւելին. Սուրիոյ իշխանութիւնները տապալելու եւ Իրանը Սուրիային դուրս բերելու փորձերը աւապուղ դուրս եկան՝ այսօր իրականութիւնը կը պարզէ այն, որ իշխանութիւնները կը գոյատեւեն, իսկ Իրան կ'ամրապնդէ իր ներկայութիւնը Սուրիոյ մէջ: Աւելին. Ռիատ ռազմավարական երկխօսութիւն կը հաստատէ Իրանի հետ, եւ Երկու կողմերը, Զինաստանի հովանաւորութեամբ, կը յայտարարեն փոփոխումներէ եւ մերձեցման իրենց առաջին քայլին մասին:

Միւս կողմէ իշխանութիւններու եւ պետութեան դեմ ժողովրդային «յեղափոխութեան» առջև չուղարկութիւնները հիմա յանկերգի վերածուած են արդէն:

Կը թուի, թէ Սեռուտական Արաբիան հասկցած է, որ Սուրիոյ մասին իր արժենորումները սիսալ եին, եւ հարցերը նոյն ընթացքով պիտի չշարունակուեին, հետեւաբար անհրաժեշտ էր վերատեսութեան ենթարկել Դամասկոսի հանդեայ իր դիրքորոշումը, պահին ալ հասած էր յարաբերութեան ոճը փոփոխելու, մասնաւուն որ Սուրիան ոչ ոքի դէմ դուրս փակած էր Վերջնականօրէն: Աւելին. Սուրիան պահած էր յարաբերութիւններու այնպիսի կշռոյթ մը, որ մերձեցման ամեն հաւանականութիւն կրնար քաշալերէ: Ռիատ ըմբռնած է նաեւ, որ Դամասկոս-Թեհրան յարաբերութիւնները ինչպէս իրանեան, նոյնպէս ալ սեռուտական, ծոցի Երկիրներու եւ արաբական պահանջ է:

Դամասկոս քանի մը տասնամեակ շարունակ կողմերուն միջեւ հաւասարաշշութեան պահպանման տարածք կը հանդիսանար, ինչ որ կը նպաստէր տարածաշրջանի մէջ լարուածութեան բազմաթիւ գործօններու զայումին: Ուստի Թեհրանի, Ապու Տապիի, Ռիատի, Տոհայի եւ այլոց միջեւ Երկխօսութեան ընթացք առնելը այդ իրողութիւնը կը շշշտադրէ:

Միւս կողմէ, Ռիատ, այս կամ այն ծեւով, մաս կը կազմէ այն շարժիք ուժին, որ յանգեցուց Երկրի լայն տարածներու վրայ Դամասկոսի իշխանութեան վերականգնումնին: Թեեւ Ռիատ ուղղակիորէն չմասնակցեցաւ «լարուածութեան մեհմացման» համաձայնութիւններուն, հաւասարար ալ Երբեմն փորձեց վիժեցնել զանոնք, սակայն աստիճանարար սկսաւ «Ընդունիլ» եւ «հասկնալ» ուսւական մօտեցումը Սուրիոյ մէջ, այդ կարգին նաեւ՝ Ապրանայի գործընթացը:

Քաղաքական կացութեանց հետեւողին աչքեւ չի վիհպիր նաեւ սուրիական ներքին տագնապին միջամտելու Ռիատի ետքայլը, որուն հետեւանքով ալ ընդիմադիրներու, սկզբնական շրջանին ալ գիւեալ խմբաւորումներու օգնութեան նուազումը՝ տագնապի առաջին տարիներուն հետ քաղաքատած: Այս իրողութեան անդրադարձաւ նախագահ Ասատը 14 Մարտ 2023-ին, Մոսկուա իր այցելութեան ընթացքին:

Կարելի է խօսիլ Դամասկոսի եւ Ռիատի միջեւ յարաբերութիւններու Երկու հիմնական մակարդակներու մասին, որոնք կը գործեն զուգահեռաբար՝ ապահովութեան եւ հետախուզական հաղորդակցութեան մակարդակ, որ համեմատաբար իին է եւ նկատառէլի յառաջընթաց արձանագրած է, եւ քաղաքական ու կառավարական հաղորդակցութեան մակարդակ, որ աւելի նուազ տեսանելի կամ զարգացած է, եւ կ'ազդուի բազմաթիւ գործուներէ, յատկապէս՝ Ամերիկանեւն:

Դիւրին չէ յաղթահարել տարիներ շարունակ գոյութիւն ունեցող մոլեգնութեան ու թշնամանքի վիճակը: Անհրաժեշտ է նախ Երկու կողմերու ցանկութեան առկայութիւնը, ապա նաեւ համապատասխան նախապատրաստութիւնը, բարենապատ պահի ու միջազգային, տարածաշրջանային միջավայրը, բայց մասաւանդ քաղաքական

դերակատարներու համոզումը: Վերջին պայմանին իրականացումը մասամբ փոփոխութեան յոյս կը ներշնչէ, սակայն կարելի չէ աչքաթող ընել յետընթացի արձանագրման մտավախութիւնը: Իրավիճակը բարդ է, իսկ վտավագներու ու խոշընդուները՝ բազում:

Անհրաժեշտ է, որ որոշումները բխին Դամասկոսի եւ Ռիատի մերձեցման անհրաժեշտութեան գիտակցումներ եւ իրաքանչիւր կողմին դիմացինին առաջնահերթութիւնները հասկնալու անհրաժեշտութենեն, յատկապէս վիճելի շարք մը հարցերու գծով: Այս մէկը կարեւոր է, որպէսզի կողմերը պարզապէս տուրք չտան ներքին կամ տարածաշրջանային իրավիճակներու գարգացումներուն եւ կաշկանդութեան: Երկու Երկիրները բաց եւ խորքային Երկխօսութեան կարիք ունեն, քանի որ Սուրիան պատերազմի, բախումներու կամ մրցակցութեան դաշտ չէ, այլ՝ առաջնահերթութիւններ ունեցող գործունակութեան առաջնահերթունը է, որուն սահմաններուն մէջ տարաբանույթ շահեր ու ճգատումներ կը հաջածենուին:

Դամասկոս հաւասարար պիտի չուզէ յաճախակիօրէն կրկնել 2254 բանաձեւը, ինչ որ իրեն համար ճգնաժամի ողջ տրամաբանութիւնն էր, անոր Երկարած տարիները, եւ ոչ թէ Երկիրներու մերձեցման ծառայող տրամաբանութիւնն ու ժամկետը յուշողը: Ու թէեւ բանաձեւը բնորոշող յոյսները վատ անդրադարձ չեն ձգեր, սակայն վստահաբար այս փուլին նպատակային պիտի չըլլան: Դամասկոսի տեսանկիւնն զարգացումները գերազանցած են այդ բանաձեւին դրոյթները, եւ այլեւս կարելի չէ ետքած կատարել, գէթ ճգնաժամի հրետորաբանութեան եւ անոր խաղաղորդութեան առումով: Տակաւին կան կողմեր, որոնք կը խօսին 2011-ի տրամաբանութեամբ: Անոնք, յատկապէս Միացեալ Լահանգներն ու Եւրոպան, Դամասկոսի հակառակորդներն են:

Սա կը նշանակէ, որ Դամասկոս կը նախընտրէ վերանայի «քայլ առ քայլ» կամ «քայլ-քայլ» գաղափարի կամ նախաձեռնութեան խորքային տրամաբանութեան, որուն մասին կը խօսին Յորդանանը, միջազգային բանագնաց կիր Պետքընթը եւ այլ կողմեր, որոնք կը գործուներէ տեսականը:

Այս առումով վերուշեալ Երկիրներուն մէջ ռազմավարական Երկխօսութեան եւ փոփոխումների կարիք կայ եւ ոչ թէ՝ պայմաններու պարտադրման անպտուղ փորձերու:

Դամասկոս պետք է բացուի արաբական աշխարհին: Ան պատրաստ է հանդիպելու Ռիատի եւ այլոց հետ, սակայն պատրաստակամութիւնն չունի նախապայմաններ ընդունելու թեհրանի հետ իր յարաբերութիւններուն կամ սուրիական տագնապի լուծման ներքին ծալերուն գծով:

Դոկտ. Արի Մահֆուտ
Դամասկոսի Քաղաքագիտութեան համալսարանի դասախոս
«Ալ-Մայատին»
Արաբերէնէ թարգմանեց
Հարմիկ Պողիկեան

ՀԱՐԹՎԶԻՌՆԵՐ

ՀՀ ՖՐԵՁՆՈՅԻ ՊԱՏՈՒՈՅ ՀԻՒՊԱՏՈՍ
ՊԵՐԾ ԱԲԳԱՐԵԱՆ. «ՄԵՆՔ ՄՇՏԱՊԷՍ ԶՈՐԱՎԻԳ ՊԻՏԻ ԿԱՆԳՆԻՆՔ
ՍՈՒՐԻԱՀԱՅՈՒԹԵԱՆ ՈՒ ՊԻՏԻ ԶԲԱՒԱՐՈՒԻՆՔ ՄԻԱՅՆ ԱՅՍ
ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹԵԱՄԲ»

Հինգամբթի, 30 Մարտ 2023-ի
միջօրեին, Ֆրեզոնյի Բժշկական
Առաքելութեան հալեպահայութեան
ուղղուած օժանդակութիւնը հսաւ
Սուրբ Հ.Լիքանան սահման, զիսա-
ւորութեամբ Ֆրեզոնյի Ազգ. Երես-
փոխանական ժողովի անդամ, ՀՅ
Ֆրեզոնյի պատույ հիւպատոս
Պերճ Աբգարեակի:

Այս առիթով «Գանձասար»

հարցագրոյց մը ունեցաւ Պերճ Աբ-
գարեանին հետ, զնթերցողները ծա-
նօթացնելու Ֆրեզնոյի Բժշկական
Կոաքտելութեան նպատակին ու Էռլթ-
եան:

Ստորեւ կը ներկայացնելը հարգագործող.

«Գանձասար»- Բարի եկաք
Սուրիհա, պարո՞ն Պերծ: Կը խսդրեմ
մեր ըլքերցողներուն ներկայացնեք,
թէ ինչպէ՞ն եւ ի՞նչ առաջադրանքնե-
րէ մեկնած կազմուեցաւ Ֆրեզնոյի
Բժշկական Առաքելութիւնը, որքա՞ն
ատենէ ի վեր կը գործէ եւ ինչպիսի՞՝
օժանդակութիւն կրնայ բերել, այս
ասապասահեն սուրիհայալթեալ:

Ապահովային, սուլքարայիլթեան:
Պերծ Ազգարեան- Ֆրեզնոյի
Բժշկական Առաջելութիւնը սկսաւ
այս պահուն, եղր ի հիմնուցաւ Ֆրեզ-
նոյի Հայաստանի Հանրապետութեան Պատուոյ Հիւպատոսութեան
գրասենեակը, 20 Հոկտեմբեր 2014-ին:
Առաջելութեան աշխատանքը սկսվել է 2014 թվականի հունվարի 1-ին և առաջարկ կատարել է Հայաստանի Հանրապետութեան Պատուոյ Հիւպատոսութեան գրասենեակին կողմէ, անձամբ իմ հովանականութեամբ ու աշխատանքով։
Այսինքն անկախ բաժանում մը չէ, անմիջականորեն կցուած է ՀՀ Պատուոյ Հիւպատոսութեան գրասենեակին։

Երբ նշանակուեցայ պատույ հիւպատոս, Ներկաներուն դիմաց խոստում տուի, որ իմ աշխատանքը հարկ է որ արդինաւետ ըլլայ եւ չսահմանափակուի Միայն ճաշկերոյթներ կամ ծանօթացման հանդիպումներ կազմակերպելով, որովհետեւ իմ պարտականութիւնն է նուիրել ու ծառայել: Այդ հսկ պատճառվ, այդ հիրկուն բոլորին առջեւ խոստացայ յառաջիկայ տարուան Սեպտեմբերին կազմակերպել ԲժՇ-կական Առաքելութիւն մը դեպի Հայաստան: Իրապես ալ 27 Սեպտեմբեր 2015-ին առաջին Բժշկական

Աղաքելութիւնը ուղղեցիկն Յայաստան: Այսուհետեւ իւրաքանչիւր տարի, առաջուած առաքելութեան խումբին թիւը աճ արձանագրեց՝ առաջին տարին խումբը 23 թիշկներէ կը բաղկանար, ապա 28, 40, 50 եւ այսպէս տարուէ տարի աճելով:

Անշուշտ առաքելութիւնը
միայն անվճար բժշկական ծառա-

բան), ԼՕՆ-ի «Արագսի Պուլղուրճեան» կեղոնկին հետ, իսկ մեր խումբի բժիշկներուն թիւը 7-24-ի հասաւ:

Նոյնը պատահեցաւ երբ Սուրբի Երկրաշարժը տեղի ունեցաւ: Ի միջի այլոց, ես Յալեա ծնած եմ, մայրս եւ քոյրերս Յալեա են: Անդ բաղադայ նաեւ որ հարկ է օգնութեան ձեռք մեկնել սուրբահայութեան: Անշուշտ երախտագիտութիւնս կ'ուզեմ յայտնել երեսփոխան ժիրայր Շիհեանին: Մեւս բարեկամներ ենք, Դեկումբերին երբ տեսնուեցանք Կիլիկիյ Կաթողիկոս սուրբեան Ազգ Ընդհ. ժողովին, զրուցեցինք հալեպահայութեան դժուար վիճակին շոլց: Այդ ժողովին պատիւ ունեցայ նաեւ ծանօթանալու Մակար սրբազնին: Այդ խորին դակցութիւնը մեծ հետք քողովց

Պ.Ա.-Սահմանը անհաւատալի պատկեր մը ստեղծուեցաւ: Ծառ ցուրտ ու քամի էր, բայց մեր հոգի-ները շերմ էին: 20 վայրկեան տեղող մեր հանդիպութիւն շատ հարազատ մթնոլորտ, կապ ստեղծուեցաւ մեր միջեւ: Մենք պայուսակները յանձնեցինք սրբազնին եւ ազգային պատասխանատուներուն, իսկ անոնք վստահեցուցին, որ օժանդակութիւնը անպայման իր նպատակին պիտի ծառայէ:

Բժշկական Առաքելութեան և ախածեռնութիւնը ՀՀ պատուոյ հիւ-պատոսին է, սեփական ճգերովս աշխատանքի լծուած ու լծած եմ շատեր առաջին իսկ օրեւ: Անշուշտ ինծի թիկունք կը կանգնի Ֆրեզոնյի հայութիւնը: Ըլլալով տեղուոյն հիւանդանոցներէն մէկուն փոխնա-

Վրաս: Եթք երկրաշարժը տեղի ունեցաւ, որոշեցի ամէն գլուխ հասկիլ նաեւ սուրբիահայութեան:

Բժշկական առաքելութիւնը 30
Մարտին ժամանեց Սուրբիա- Լիբա-

իսակահը, յաճախ գործ Կ'ունենամ
բժիշկներու հետ: Ասիկա կը դիւ-
րացնէ մեր իսումքի բժիշկներուն աշ-
խատանքը:

«Գ.» - ԶԵՐ ՎԱՐԾՋՔ ԿԱՍՏԱՐ: ԵՐ-
ԿԱՐ ԲԱՄԲԱՋ ԿՍԴԵՂՈՎ ԷԿԱՐ, ԻԱՍԱՐ
ԴԱԼԵՎ՝ ՊՈՐԱԿԵՑԵՌ ԻԽԼԵՎԱՀԱՅՈՎԸ-
ԵԱՆ՝ յԵՏԵՐԿՐԱՉԱՐԾԻ իր ծԱՆՐ
ՕՐԵՐՈՒՆ: Ի՞նչ խօսք կ'ուզէք ուղղել
ՍՊԻՐԻՀԱՅՈՎԸԵԱՆ:

Պ.Ա.-Գաղտնիք չէ, ըստմ, սրբազնան կույտագործութեան համար, ասիկա չէմ այս օժանդակութեամբ, ասիկա չէմ այս օժանդակութեին մըն էր: Կը խստանամհալեպահյ մեր բոլոր քոյերուն եւ եղայրիներուն, որ մեր աշխատանքը պիտի շարունակուի, որպեսզի կարենանք օգնել բոլորին: Ես Ներողամտութիւն խնդրեցի սըրբազնեն, ըսի որ այս օժանդակութիւնը բաւարար չէ, Ներեց՛ք: Թող Աստուած ինձի կարողութիւն տայ, որպեսզի ասկէ շատ աւելի մեծ ծառալով օժանդակութիւն բերենք սուրբահարութեան:

ՄԵՆՔ ՀԱՆՐԻԿԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ԿԱ-
ՌԻԾՆ ԱԼ ՀՈԼԾԻՆՔ: ՅԱԼԵՊԱհԱՅ ՄԵՐ
ՁՈՒՐԵՐՆ Ո ԵՒԲԱյՐՆԵՐԾ ԹՈՂ ՎԱՏԱԿ
ԸԼԼԱՆ, ՈՐ ՄԵՆՔ ԻՐԵԼՍ ԿՈՂՋԻՆ ԵՆՔ,
ԱԽԱՆՃԻՆ ՀԵՆ: ՈւՏՄԻ ԹՈՂ ԱՄՈՒՐ
ԿԱՆԳՆԻՆ Ո ՀԿԳԵՎՈՒ ՏՈՒԿՈՒՆ ԸԼԼԱՆ,
ՄԵՆՔ ՄԵՐ ԱԽԱԼԵՎԱԳՈՒՆՔ Ի ՍԱՓԱ
ԱԿՄԻ ՈՒԵՆՔ ԿՈՒՐԻԿԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ:

«Գ.» - Ի՞նչ ապրումեր պատեցին ձեր Եռլիթինը, երբ Երկար տարիներու բացակայութենէ Եսոք վերադարձաք ձեր ծննդավայր, այս անգամ օժանդակելու հայ համայնքին: Պատմեցէք այդ պահերեւն, խնդրեմ:

Հարցազրոյցը Վարեց Զարմիկ Պողիկեան

ԿՍՄԻՋ

ՀԱՐՈՐԴԱԿՑՈՒԹԵԱՆ ԹՔԵԼՈՒ ՄՃՎԿՈՅԹԸ ՄԵՐԸ ԶԵ, ՊԱՐՈՇ ՆԱԽԱԳԱՅ

Հարմիստ

Ժողովողակար Հայաստանի մեջ պետական այր մը ինչպէս կրնայ նախագահել ժողովուրդի քաղաքական տարբեր հայեացըները ներկայացնող պատգամաւորներով կազմուած Ազգային ժողովին՝ թքելով ժողովուրդի երեսին:

Թանի մը օր առաջ հայաստանեան մամուլէն իմացանք, որ հայեանադարձ մը թիկնապահներով շրջապատուած Ազգային ժողովին նախագահ Ալեք Սիմոնեանը տեսնելով իր քաղաքական դիրքորոշումը յայտնած ու «դաւաճան» կոչած է զինը:

Իսկ Սիմոնեան, պետական այր ըլլալով մեկտեղ, պահ մը անտեսելով Հայաստանի քաղաքացին նուաստացնելու Հայաստանի Սահմանադրութեամբ իսկ սահմանուած արգելքը, նախ թիկնապահներուն թելարդած է գետին փուել քաղաքացին, պահ մօտենալով անոր, առանց յարգելու իր զբաղեցուցած պաշտօնին լոշութիւնը, մեծ գոհուսակութեամբ թքած է հայրենադարձ ու Հայաստանի Հանրապետութեան քաղաքացի դարձած հայրորդի դէմքին:

Պահ մը անհաւատալի թուեցաւ այս մօտեցումը: Եթէ քաղաքացին մը սովորական պողոթկումին քաղաքակիրթ ու հաւասարակշռուած պատասխան տալու ի վիճակի չէք, պարո՞ն Սիմոնեան, միթէ՞ գիտէք, թէ ո՞ր կ'առաջնորդք քաղաքակրթութեան մեջ համբաւ նուաճած հայրենի մեր ժողովուրդը:

Դուք օրինակ պիտի դառնաք ձեր վարքով, ձեր պատասխանելու հմտութեամբ, բայց մանաւանդ Հայաստանի քաղաքացիներու նման պողոթկումներուն խորը հասկալու եւ քաղաքակիրթ պատասխան տալու ձեր ճարտարութեամբ:

Իսկ ի՞նչ կ'ընէք դուք, դեպի ո՞ր կ'առաջնորդք մեր հասարակութիւնը ձեր այս վերաբերմունքով: Դեպի պառակտո՞ւմ...

Պաշտօն վարելը նախ եւ առաջ պատասխանատուութիւն կը թելարդէ: Պատասխանատուութիւն երկրին, ժողովուրդին ու տարիներու ծանր ճիգերով ու պայքարով կերտուած մեր պետականութեան նկատմամբ:

Դուք թիկնապահներով ժողովուրդին կը «պաշտպանուի», իսկ քաղաքացին իր ազատ կարծիքը արտայայտելու համար ինչպէս պիտի պաշտպանուի ձեզմէ, ձեր թիկնապահներէն ու թուքէն՝ անձեւանցնե՞ր կուելով...

Ունկութեցինը նաեւ հայրենադարձ Կարեն Մկրտիչեանին գոյցը mediahub portal-ի թղթակիցին հետ: Մկրտիչեան հաւասարակշռուած, առանց ատելութեան արտայայտութիւն դրսեւորելու, քաղաքակիրթ պատասխաներ տուաւ ու կրկնեց իր ազատ խօսքի իրաւունքը, իր կարծիքը:

Այս փոքր դեպքը մեծ բացի մը մասին կը խօսի սակայն: Հայաստանի պետական կարգ մը այրեր պատրաստ չեն լսելու իրենց հայեացըներէն տարբերող կարծիք ու ինչպէս կ'ըստն՝ «թքած ունեն այդ կարծիքին շրայ»:

Հաղորդակցութեան այս մշակոյթը ո՞չ մեր ազգին յարիր է, ո՞չ ալ քաղաքակրթութեան պատկառելի ուղինուաճած Հայաստանի պետականութեան:

ՍԱՀԱՉԴ
Հանգուցեալ
ՎԻԳԻՆ ԳԱՆՏԻԼԵՍՆԻ
(Ծնեալ 1958-ին, Հալեպ)

Յուղարկաւորութեան արարողութիւնը կատարուեցաւ Ուրբաթ, 24 Մարտ 2023-ին, կեսօրուան ժամը 12:00-ին, Ս. Աստուածածին եկեղեցին, Վիլաներ - Հալեպ:

Մեր ցաւակցութիւնները կը յայտնենք հանգուցեալին ընտանիքին եւ հարազատներուն:

Երիտասարդական Ոսպնեակ

ՓՈՐՁՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Նարեկ Ռալֆ Ասպարասիան

Այս տարի տարբեր եր նախորդ տարիներէն: Կը խորիեի, թէ դժուարութիւններու հանդիպական փորձութիւն մըն էր, յաճախ՝ օգտաշատ: Դժբախտաբար, սակայն, դժուարութիւնները երեմն վատ ազդեցութիւն ունեցան մեր հոգեկան աշխարհին վրայ: Մեր կեանքը տակնուվրայ եղաւ, յար եւ նման խճողուած ու անկանոն պողոտայի մը, ուր ոստիկանութիւն չկայ, որովհետեւ մենք ենք մեր անձնական կեանքին ոստիկանները: Մենք կը պահենք մեր կեանքին ընթացքը, իսկ եթէ վատ բաներ պատահին՝ պողոտան մեր ճիգերով կը փորձենք կարգի բերել:

Մեր հոգեկան աշխարհը կ'ալեկո՞ի, երպ կ'ապրինը յուսախարութիւն վստահելի սիրելի մը, կամ կը ծախողինք, կամ սերտ ընկերոց մը հետ վիճաբանութիւնը հարցի կը վերածուի, կամ ալ ականատեսը կ'ըլլանք վստահելի անձի մը դաւաճանութեան: Դիրին չենման փոկյաղթահարելն ու մեր ներքին հանգստութիւնը վերագտնելը, սակայն բաւական կարեւոր դասեր կրնանք քաղել այս միջոցին:

Կրնանք նեղանալ, պողոթկալ երբեմն, թէ ինչո՞ւ այս բոլորը մեզ ի կը պատահին, բայց խոստովակիմ, որ եթէ չըլլային անոնք, մենք հասունցած չենք ըլլար, մեր սիսակում չենք սորվեր, իսկ մեր հոգեկան աշխարհը չենք զարգանար:

Ինչքան ալ դժուար դառնայ մեր կեանքը, ծանրանայ վատ զգացումներու ազդեցութիւնը մեր ներքին աշխարհին վրայ, պիտի գայ օր մը, պահ մը, երբ մեր վերջը պիտի դարմանուի, մենք աւելի ուժեղ պիտի դառնանք ու ժախտով յիշենք մեր ապրած դժուարութիւնները:

ԱՏՐՊԵՅԱՆԻ ԶԻՆԵԱԼ...

▼ Սկիզբ՝ Էջ 3

Ներքին Գործոց Նախարարութիւնը կը հաղորդէ, որ Տեղ-Կոռսիձնոր արահետային ճամբան երթեւեկելի է եւ, հաշուի առնելով Արքային շարունակութիւնը, ատոռ կարելի է իրականացնել Արքային մարդասիրական մատակարարութեանը առան խաղաղապահներուն եւ Միջազգային կարմիր խաչի անձնախումբին կողմէ: Այդ ճամբան, ի դեպ, Արքային Հանրապետութեան սահմանին Հագարի գետի կամուրջին մօտ կը վերահսկուի ուսւ խաղաղապահ օրակազմին կողմէ:

Յիշեցնենք, որ 12 Դեկտեմբերէն ի վեր ատրպեյճանական կողմը փակած է Արքային Հայաստանին կապող միջազդական մայրութիւնի Շուշիի հատուածը: Եւ արդէն 109-րդ օրն ըլլալով Արքային ընկազմութիւնը գրկուած է արտաքին աշխարհի հետ կապէն:

Նշենք, որ Աւորպեյճանի Պաշտպանութեան Նախարարութիւնը յայտարարեց, որ Բերանոր նոր ճամբան գործարկման պատճառով, շարք մը տիրական բարձունքներ, իհմանական ու երկրորդական ճամբաներ, ինչպէս նաեւ սահմանի երկայնքին ընդարձակ տարածքներ առնուած են ատրպեյճանական գինեալ ուժերու վերահսկողութեան տակ:

Դրիմակեն

ՕՐԵՐ

Մարուշ Երամեան

Քանի մը օր առաջ համակարգիս բացի եւ պատառին վրայ անմիջապես փայլատակեց՝ «Երջանկութեան Օր» գրութիւնը. ուրեմն այդ օրը՝ 20 Մարտը երջանկութեան միջազգային օրն է Եղեր, 2012 թուականին ՄԱԿ-ի կողմէ հոչակուած, «Նպատակ ունենալով պաշտպանել այս գաղափարը, թէ երջանկութեան ձգումը համամարդկային զգացումը է եւ երջանիկ ըլլալը մարդկութեան իխնական նպատակներն մեկն է»։ Նպատակ կ'ըսէ, եւ ոչ իրաւունք։ Ի՞նչ է տարբերութիւնը այս երկութիւն, պիտի ըստք։ Նպատակը շատ անհատական բան է եւ ամեն մարդ ինքն իր գլխուն ճարին կը նայի, – Եղեմն նաեւ միջոցներուն միշեւ խորութիւն չիմելով, – իր նպատակին հասնելու համար. մինչ եթե բան մը իրաւունք է, մանաւան՝ այդ իրաւունքը նուաճելու։

Յաջորդ օրը բանաստեղծութեան միջազգային օրն էր։

Տակաւին կան Մայրերու օր, կիներու օր, ուսուցիչներու օր եւ ան-

շուշտ բոլորին ալ՝ միջազգային։ Դեռ ի՞նչ առիթներու նուիրուած օրեր կան արդեօք։ Դիմեցի համացանցին, մտածելով թէ ի՞նչ ապուշ բան է փևտուածն, ալ ինչի՞ն օրեր պիտի ըլլալ։ Բայց ինչե՞ր գտայ. գրեթ ամեն օր «օր» մըն է, առիթ մը տօնելու, տօնախմբելու կամ գոնէ յիշելու համար։ Բայց ո՞վ պիտի աշխատի, երբ բոլորս ալ այս «օր»-երը յիշենք, տօնենք, տօնախմբենք, չեմ գիտեր։

Եւ այսպէս։

4 Յունուարը Պրայի (կոյրերու գիրեր) օր է, 24-ը՝ կրթութեան, իսկ 27-ը՝ Ողջակիզումի զոհերու յիշատակին, – իրեաներուն համար 24 Ապրիլ մը։

Փետրուար 1-7-ի շաբաթը կրօնական հանդուրժողութեան շաբաթ է, 11-ը գիտութեան նուիրուած առջիկներու եւ կիներու օր, 13-ը ռատիոնի օր, 20-ը ընկերային արդարութեան օր, 21-ը մայրենի օր։ Ըստն նաեւ, որ Փետրուարի 28 օրերն 11-ը «օր» է, ես յիշեցի միայն իինքը, որովհետեւ միւսներն մաս մը նոյնիսկ չեմ համարձակիր հոս գուե։

Մարտին մէջ կան 22 «օր»-եր. Եթե Մարտը 31-ի փոխարէն ունենար 40 օրեր, բոլորն ալ «օր» պիտի դառնային, որովհետեւ, պատկերացուցէք, 21 Մարտը համաշխարհային բանաստեղծութեան օր ըլլալու կողքին, նաեւ այլ 5 առիթներ տօնախմբելու օր է, ամենն տարօրինակը ասոնց՝ շուրջ օր, անտարի օր եւ ... ուներեաբանութեան օր։

Ապրիլը ունի 23 «օր», Մայիսը՝ 21, Յունիսը՝ 30, Յուլիսը՝ 11, Օգոստոսը՝ 10, Սեպտեմբերը՝ 19, Հոկտեմբերը՝ 20, Նոյեմբերը՝ 18 եւ Դեկտեմբերը՝ 17 «օր»-եր ըստ ՄԱԿ-ի ցուցակին, որուն նշանաբանն է՝ «Խաղաղութիւն, արժանապատութիւն եւ հաւասարութիւն, առողջ մոլորակի մը վրայ»։

Այս բոլորը՝ լաւ, բայց «Յաճախորդի միջազգային օր», «սուրճի միջազգային օր», «ընտանիքի միջազգային օր» եւ այլն ... քիչ մը շատ չէ։

Պահ մը կը մտածես՝ այս «օր» որոշողներու գործ չունին, որ նըստեր տօնախմբելիք պատճառներ փևտուեր-գտեր են, ներկայացուցեր են ՄԱԿ-ին, համամտութիւն ստացեր, – անշուշտ երկար ատեն քննարկել եւոր առաջարկին շինիչ ըլլալը ամրոջ մարդկութեան համար, – եւ ի վերջոյ՝ յայտարարեր են, ի ուրախութիւն իրենց եւ ... մեզի, թեւ մենք այնքան ալ գաղափար չունենակք այդ «օր»-երուն գոյութենեն։

Ի գուր չէ ուրեմն, որ աշխարհի ամենն տագնապալի, եական եւ թէ հարցերուն մէջ ՄԱԿ-ը՝ Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութիւնը այսքան ... ամուլ է, այսքան անլսելի է իր ձայնը, – Եթե երբեւ ձայն

բարձրացնէ, – եւ այնքան անհմաստ է արդէն իր գոյութիւնը, եթէ պիտի չկարենայ իր նշանակած «օր»-երէն գՈՆԵ մէկը արդարացնել կամ իրագործել՝ «Ահաբեկչութեան համար նպաստաւոր ծայրայեղ բռնութեան կանխարգիլման միջազգային օր» (International Day for the Prevention of Violent Extremism as and when Conducive to Terrorism), 12 Փետրուար)։

Տակաւին կան իրաքանչիւր երկրի պետական, ազգային, կրօնական եւ աւանդական օրերը, որոնք ըստ իս, առաջնահերթ են եւ շատ աւելի կարեւոր, քան վերը յիշածներ։

Այս ցանկին վրայ կեց Երկիրներու լեզուները «օր» ունին՝ չինարենի, անգլերենի, սպաներենի, փորթուկալերենի, ռուսերենի եւ արաբերենի «օր» կայ, ինչպէս նաեւ օր մը խուլ-համրերու ձեւերու լեզուն նուիրուած։

Ինչպէս որոշուած են այս օրերը՝ ըստ գործածող ժողովուրդի թիւին արդեօք. ինծի կը թուի սակայն, որ հայերենը նաեւ, Եսկերաթոյի թեկսանութեամբ եւ իր բազմաթիւ առաւելութիւններով, որոնց մասին օտարները խօսած եւ գրած են, պ՛տք էր «օր» ունենար։

«Օր»-եր ունենալու նպատակը, տօնելու կողքին նաեւ այս չէ՝ որ ընկերային ախտերը մէջտեղ դրուին եւ անոնց դարմասումներու մոտածուն։ Բայց ախտերը կը նշուին, յետոյ ... մոռցուելու համար, որովհետեւ ո՛չ քննարկում կ'ըլլայ կարծես, ոչ ալ դարմասումներու մասին կը խօսուի։ Արդեօք այս բոլորը կ'ըլլան եւ մենք է որ չենք իմանար...»

Այս բազմաթիւ եւ բազմագոյն «օր»-երն մէկը սակայն զիս տարոյն կը հետաքրքրէ՝ 9 Դեկտեմբերը՝ «Յեղասպանութեան զոհերու յիշատակի եւ ցեղասպանութեան կանխարգիլման միջազգային օր»-ը, որմէ պէտք է մենք՝ սփիւռքահայերս, լրիւ օգտուինք, մեր ձայնը միացնելով ցեղասպանուած այլ ազգերու ձայնին, ցոյց տալու եւ հաստատելու համար, թէ

-Եթե մերը ատենին ընդունուեր, թերեւս կանխարգիլէր յաջորդ ցեղասպանութիւնները,

-Կանխարգելում չէ եղած տակաւին, ինչո՞ւ, ո՞ւր պէտք է փնտուել ատոր պատճառը,

-Մերը միակը չէ եւ պիտի շարունակէ միակը չըլլալ։

Անչո՞ւշ մենք կը շարունակենք 24 Ապրիլը բարձրածայնել ամեն տեղ եւ ամեն առիթով, բայց պէտք է խոստովանիլ, որ ընդհանրապէս մենք մեզի կը տօնենք՝ Եկեղեցիներու կամ ակումբներու շրջափակէն ներս, իսկ ժողովուրդը այն քաղաք/Երկիրներուն, ուր կ'ապուինք, յաճախ այսքան քիչ բան գիտ միջազգային կարեւորութիւն ունեցող (պ՛տք է ունենայ իրաքանչիւր ինքզինք եւ իր մարդկութիւնը յարգող Երկրի համար) այս պատմական ցնցից իրականութեան մասին։

Անկախ ասկէ, եթե ունինք նաեւ 9 Դեկտեմբերի տարբերակը, ունինք այս «օր»-ը, ինչո՞ւ զօտագործենք զայն եւս։

Անկեղծօրն սակայն ո՞վ ուշադրութիւն կը դարձնէ այս «օր»-երուն. անոնց տուն տուողները իրենց առօրեային մէջ այնքան կը տառապին, որ ոչ իսկ կ'անդրադառնանան թէ «օր» ունին, իսկ մասաւալ աշխարհը, որ կրնար թերեւս բան մը փոխել, միայն եթե քիչ մը ուշադրի ըլլար, տարուած է իր կեանքը ապրելով։ Այդ մասաւալը կը կարծէ թէ «օր» շնորհենով, հարցերը լուծուած կ'ըլլան եւ իրենք ապրուականութիւնը կատարած, կրնան խոճի հանգստութեամբ շարունակել ապրիլ իրենց օրը։

Անկէ անդի՞ն։

Անկէ անդի՞ն ՄԱԿ-ը թող մտածէ։ Եթե մտածելու ունակութիւնը ունի:

«ԳԱՆՉԱՍԱՐ»

ՊԱՇՏՈՆՎԱԹԵՐԹԻ ԱՆՁԱԿԱԶՄ

Խմբագիր՝ Զարմիկ ԶիլԱրշեան-Պողիկեան

Սրբագրիչներ՝ Նուշիկ Սողոյեան-Կոաբելեան

Վեհան Պարսումեան

Զեւատորող՝ Յովսէֆ Զալոլեան

Գրաշար՝ Անի Թոփալեան-Սարուխան

Արաբերուն լորերու թարգմանչ՝ Մարտի Պապեան-Կղայէկեան

Կայրէջի պատասխանատու՝ Ալո Պողոսեան

Լուրերու պատասխանատու՝ Լուսին Ապաճեան-ԶիլԱրշեան

Ղաշուապահ՝ Յովկի Պարսումեան 0957 953 811

- Ծանուցողներն եւ աշխատակիցներն եւ խնդրուի ծանուցումներն ու յօդուածները խմբագրատուն ուղարկել ամենն ուշը Երկուշաբթի օրերը։

- Նախլստրելի է յօդուածներն ու թղթակցութիւնները ուղարկել գրաշարուած։

- Խմբագրատուն ուղարկուած նիւթերը, իրատարակուին կամ ոչ, չեն վերադրուիր։

- Խմբագրութեան վերապահուած է ստացուած յօդուածներու իրատարակելու կամ չիրատարակելու որոշումը։

- Զեր ծանուցումներն ու յայտարա

Ի՞ՆՉ Կ'ՃՍԵՆ ԱՍՏՂԵՐԸ

Խոյ

Ուժեղ կամքի տեր էք: Զեր կարծիքը պիտի բացայատեք ու հիացումի արժանանաք: Զեր ընկերները յաճախ ձեր աշակցութիւնը պիտի վայելեն:

Ցուլ

Պատասխանատու պաշտօններ կը կարգի եւ ձեր գործը կը պաշտեք: Հաճելի բնաւորութիւն մը ունիք, բայց զայրոյթի առեւ հարիր տոկոսով մը կը փոխուիք: Համբերատար եղեք:

Երկուորեակ

Չափազանց սրամիտ եւ հմայիչ էք: Զեր ընկերներուն հետ մշտատեւ յարաբերութիւններ կը մշակեք, առանց կապերը խցելու: Վստահելի բարեկամներ էք:

Խեցգետին

Սիրող, անկեղծ եւ զգայուն էք: Առաջին նայուածքն իսկ հաճելի տպաւորութիւն կը ձգեք ձեր շուրջիններուն վրայ: Զեր հարցերոյ յստակօրեն ներկայացուցեք ընտանիքի անդամներուն:

Առիժ

Յամառ եւ մեծահոգի էք: Գովասանքը ձեր նախասիրած բանն է: Միշտ կը մտահոգիք ձեր արտաքին կերպարանքով: Նույն ներ պիտի ստանաք ձեր սիրելիներէն:

Կոյս

Դուք բարի ընկերներ էք, որոնք մարդոց երբեք յուսախար չեն ըներ: Չափազանց թախսնիր էք ձեր բոլոր գործերուն մէջ, որոնք լաւապէս պիտի գնահատուին:

Կշիռ

Բարեկիրթ ու բարեհոգի էք: Գեղեցկութիւնը կը պաշտեք: Զեր կենաքի խոչընդուներ դժուարութեամբ պիտի յաղթահարց: Մօտ ատենէն բարեկամներ պիտի հիւրընկալիք:

Կարիճ

Շատ ուժեղ ու վճռական էք: Զեր շուրջներուն յարգանք կը պարտադրէ: Կերպուացած էք ձեր գործերուն վրայ առանց հետաքրքրուելու ուրիշներով: Լուրջ աշխատանք էտք յաղթանակ մը պիտի արձանագրէք:

Աղեղնաւոր

Լաւատես ու վար երեւակայութեան տէր անձնաւորութիւն էք: Սիրուած էք շուրջիններուն կողմէ ձեր անկեղծ վերաբերմունքին եւ ճշմարտասիրութեան համար:

Այծեղիւր

Դուք շատ աշխատաւէր էք, բայց ճակատագիրը հազիւ թէ ժամուն ձեզի: Միշտ օգնութեան կը համար ձեր շուրջիններուն: Վրդար որոշում մը պիտի առնեք եւ յաջողիք:

Ջրինս

Դուք երազկուտ էք, բայց չափազանց գործունեայ եւ աշխատաւէր: Զեր սեփական փորձերով կ'ուզէք եզրակացութեան հասնիլ, բայց յաճախ կը ձախողիք: Մի՛ տատամիք եւ անպայման բարձունքներ պիտի նուածք:

Ցուլ

Շատ բարի եւ հմաստուն էք: Զեր տրամադրութիւնը պիտի բարձրանայ վերջապէս: Անհրաժեշտ է, որ աւելի ինքնավատան ըլլաք եւ առանց ամշնալու ձեր գործերը կատարէք:

ԶԱՏԿՈՒՔՆ ՀԱՎԿԻԹՆԵՐԸ ԳՈՒՆԱՌՈՐԵԼՈՒ ՏԱՐԲԵՐ ԶԵՒԵՐ

1- Զատկուան հաւկիթներուն թարմ տեսք եւ գոյն տալու համար օգտագործեցեք բնական սննդամթերք կամ բոյսեր: Այսպիսով դուք կ'ունենաք ե՛ւ սիրուն գոյնով, ե՛ւ առողջապահականորեն ներկուած հաւկիթներ: Գոյները ստեղծելու համար կրնաք 10 վայրկեան

Եռացնել ճակնդեղը, կարմիր կաղամբը, սոխի կեղեւը, և արիսչի կեղեւը, մանասեխը կամ ազատքեր մէկուկը գաւաթ չուրի մէջ՝ իւրաքանչիւրը առանձին եւ իւրաքանչիւրին մէջ 2 ճաշի դպալ քացախ խառնելով: Եթէ գոյնը շեշտուած կ'ուզէք դարձնել, խաշած հաւկիթները գունաւոր հեղուկին մէջ քիչ մը երկար ձգեցէք, իսկ մեղմ գոյներու համար ընդամենը քանի մը վայրկեան պահեցէք հեղուկին մէջ:

2- Կարելի եւ հաւկիթները զարդարել թաշկինակներով (քրնիշ թուղթով): Գունաւոր նախշեր պատրաստեցեք անոնցմով, ապա փակցուցեք թաք ու թաց հաւկիթներուն վրայ: Այս ծեռային աշխատանքը պիտի հետաքրքրէ ձեր մանուկները, հետեւարա իրենց

օգնութեամբ աշխատեցեք պատրաստել հետաքրքրական ու գունաւոր զարդանախշերով հաւկիթեր:

3- Զատկի հաւկիթներուն արուեստի հայում մը տալու համար գունաւոր թաշկինակները (քրնիշ թուղթերը) կտրտել ու խորունկ ամանի մը մէջ դնել, ապա խաշուած թաք ու յատկապէս ճերմակ հաւկիթները

մէկ առ մէկ ուղղակի փոխադրել այս ամանին մէջ եւ իւրաքանչիւրը սպիտակ թաշկինակով մը փաթթեն՝ մէջը պահելով գունաւոր թուղթերը: Զգել մինչեւ պաղի եւ գոյն ստանայ, յետոյ թաշկինակները հանել:

4- Հաւկիթներուն յատակը գեղեցիկ խոտի շերտեր գետեղելու համար, կանաչ գոյնի երանգներով թաշկինակներ կտրտեցեք լայն

ու երկար, ապա բարակ ու կարծ աստիճանաւորումներով, ինչպէս կը գտնեք վերի նկարին մէջ, ապա խեժով փակցուցեք հաւկիթներուն յատակը՝ սկսելով լայն շերտերէն, անցնելով նեղերուն: Այս հաւկիթները կարելի են նել մոմակալներու կամ հաւկիթի յատուկ բաժակներու մէջ:

5- Ներկուած հաւկիթները զարդարեցեք գեղեցիկ ժապաւեններով: Ժապաւենները կը տ

րեցէք հաւկիթի տրամագիծին համապատասխան, որպէսզի ճիշդ մէշտեղը անցընեք, ապա խեժով միացնեք ժապաւենին ծայրերը: Այսուհետեւ վրան կպչուն ծաղիկներ կամ փոքր թիթեռնիկներ տեղադրեցէք:

ԳԱՆՉԱՍԱՐ

Մարզական

Ռաֆֆի Միլահեան

ԼՈՒՐԵՐ ՍՈՒՐԻՈՅ ՄԱՐԶԱԿԱՆ ԿԵԱԾԵՐՆ

-Սուրենի պատրեթի տղոյ Բ. Դասակարգի ախոյեանութեան շրջագիծին մէջ, ՀՄԸՄ-ի եւ ՇԵՀ-ի պատրեթի տղոյ խումբերը տպաւորիչ արդիւնքներով փոխանցուեցան աւարտական քառեակի փուլ: ՀՄԸՄ-ի կազմը ֆե-

հաաին հետ երեք անգամ հանդիպեցաւ: Դամակոսի մէջ խումբը պարտուեցաւ 74 - 60 արդիւնքով, որմէ ետք զոյդ խումբերը կրկին հանդիպեցան Հալէպի մէջ, ուր ՀՄԸՄ-ը կրցաւ յաղթական դուրս գալ միցումն՝ 81 - 60 եւ 67 - 52 արդիւնքներով: ՇԵՀ-ի տղոյ կազմը նոյն փուլի մրցումներուն դարձեալ կրցաւ յաղթական աւարտել Նասի հետ իր երկու հանդիպումները՝ 114 - 94 եւ 74 - 99 արդիւնքներով:

-Սուրենի պատրեթի աղջկանց Բ. դասակարգի ախոյեանութեան մրցումներուն, ՀՄԸՄ-ի աղջկանց կազմը շարունակելով իր յաղթական երթը կըրցաւ 51 - 39 արդիւնքով պարտութեան մատնել Սալամին, ինչպէս նաև 63 - 26 արդիւնքով յաղթեց Մահարտէին եւ գրաւեց խմբակի առաջին դիրքը:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ

ԱՍԱՏԱՍԻ ՏԵՄՈՒԹԵԱՆ ԱՇԽԱՐԴԻ ԱԽՈՅԵԱՆ ԴԱՐՁԱՐ

Ուսւիոյ դրօշին տակ հանդես եկող հայազգի մարզուիկ Անաստասիա Տեմուրճեան Հնդկաստանի մէջ աւարտած բռնցքամարտի կանաց աշխար-

իի առաջնութեան յաջողեցաւ տիրանալ ախոյեանութեան եւ նուաճել ուսկի մետալ: Մինչեւ 70 քկ. ծանրութեան եզրափակիչ մրցումին, ան յաղթեց Աւստրալիոյ Ներկայացուցիչ Ֆրենսիս Սրբը թայէին:

Անաստասիա Տեմուրճեան ծնած է 2004-ին: Ան կը բնակի Ասապա: Անաստասիայի հայրը հայ է, մայրը՝

ռուս: Հոկտեմբեր 2022-ին, Տեմուրճեան դարձած էր Ուսւիոյ ախոյեան կանաց մինչեւ 70 քկ. ծանրութեան: Թիշեցներ, որ Հայաստան այս առաջնութեան ներկայացուցած էր 6 մարզուիկի:

ԳԱԳԻԿ ՄԿՐՏՉԵԱՆ ԴԱՐՁԱՐ ԾԱՄՐԱՄԱՐՏԻ ԱՇԽԱՐԴԻ ԱՐԾԱՔԻ ՄԵՏԱԼԱԿԻՐ

Ալպանիոյ Տիրես քաղաքին մէջ ընթացող ծանրամարտի աշխարհի առաջնութեան մրցումներու վերջին օրը, Հայաստանի հաւաքականը նուաճեց հերթական մետալ-ը: Տղոյ 313 քկ. ծանրութեան հայ մարզիկ Գագիկ Մկրտչեան երկամարտի 139+174 արդիւնքով գրաւեց 2-րդ տեղը եւ աղժանացաւ արծաթ մետալի: Պոլկումի վարժութեան ան նուաճեց պրոնզէ, իսկ հրում վարժութեան՝ արծաթ մետալ: Աշխարհի ախոյեան դարձաւ վրացի Իրակլի Վեկուան, որ կրցաւ բարձրացնել 320 քկ. ծանրութիւն:

Ապրիլ 2023 11

ԽԱՉԲԱՌ (ՄԽ 433)

Պատրաստեց՝ Մարինա ԶիլԱրոչեան-Պողիկեան

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												

Հորիզոնական

- Ղերեկիկ Դեմիրճեանի թատերախաղերէն: Յարցական դերանուն:
- Իրաւունքի յափշտակութիւն:
- Հակառակ՝ շակապ: Պոլսահայ տիտղոս:
- Օգուտ, վաստակ: Ակրամերու արմատը պատող միս: Վարող:
- Մանրոշիլ: 9004: Շաղկապ:
- Ծանուցում: Հայեացք:
- Գրաբար՝ անոնց: Հակառակ՝ ժխտական նախածանց: Ամենամեծ ծույզ:
- Թերի, պակասաւոր:
- Ոլոր: Ցովսակերտ մասնիկ:
- Ոլոր: Անասունի մորթէ պարկ:
- Սարսափ: Հակառակ՝ ոչ հասուն: Հայ նահապէտ:
- Ռամկօրէն՝ այս: Նիրել: Տարի:

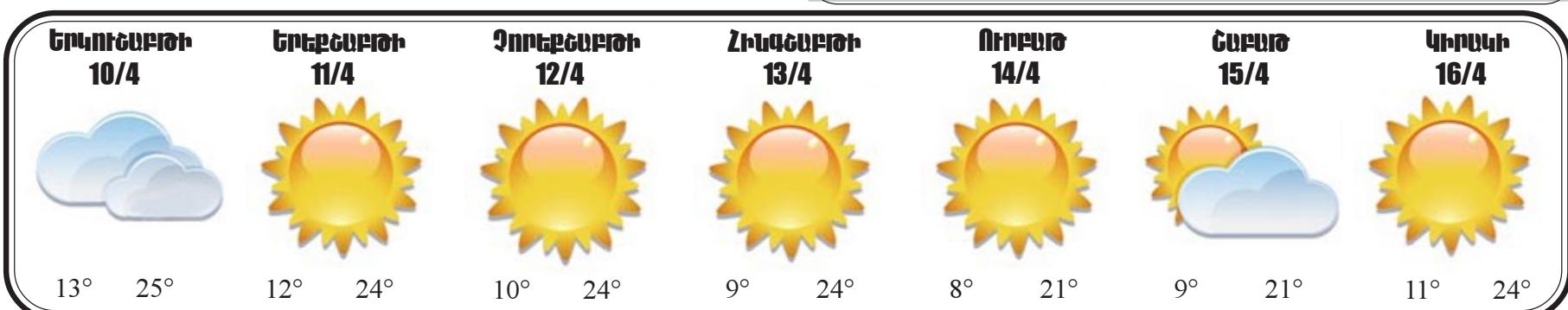
Ուղարիցեաց

- Վրցախեան ազատամարտիկ Վարդան Ստեփանեանի ծածկանունը: Ժլատ:
- Դատարան: Զայնաւոր տառեր: Ահաւասիկ:
- 4400: Չարմացնել:
- Հակառակ՝ տաղի մը անունը: Ծնօտ: Միամանթոյի ծննդավայրը:
- Ողբալ: Վազգէն Շուշանեակի երկերէն՝ «..... Գիշերներ»:
- Լործունք: Օտար լեզուուկ՝ այս: Հակառակ՝ 940:
- Աւանդական սովորութիւններու ջատագու:
- 409: Գոյութիւն ուներ:
- Էական քայ: Հակառակ՝ աղբիւր:
- Ցնորական տեսիլ: Հակառակ՝ տարածքի միաւոր:
- 7400: Տարի մը անունը: Թիշուներու խումբ:
- Կողմ մը: Բեկոր:

ԽԱՉԲԱՌ (ՄԽ 432)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	ա	ր	մ	ա	ւ		ո	ո	ս	ո	մ
2	ե	ղ				յ	ա	ն	գ	ի	լ
3	տ	ձ			ս	ո	հ		ա	տ	ո
4	ի	ր	ա	կ	ա	ն		ա	ւ	ա	ր
5	շ	ո	ւ	ո	ւ				ո	ն	
6	ա		ա	ղ	ա	ն	դ	ե	ր	ա	մ
7	տ		ն	ո	ր	ա	շ	ե	ն	յ	ո
8	ա	շ	շ	ի		ի		ե	թ	ե	ր
9	ս	ր		ո		ա	ս		ո	ո	մ
10	հ	դ		շ	ի	ո	ւ	ո			
11	կ	ա	ս		ա	ր	ե	ւ	ե	լ	թ
12	բ	ե		ա	ր	մ	ե	ս		ի	

ԽՈՒՄՈՒ

ՀԱՅԻ Ս. ԱՍՏՈՒՏԱՄԻՆ ԵԿԵՂԵՇԻՑ ՄԵՋ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԱԿԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳՈՎ ՅԻՇԱՍԿՈՒԵՇԱՌ ՏԱԿԱՉԱՐԴԻ ՏՕՆԸ

Կիրակի, 2 Ապրիլ 2023-ի առաջոտուն, Բերիոյ Հայոց Թեմի բոլոր եկեղեցիներին ներս հանդիսաւորա-

տացոլացներ Զրիստոսի յաղթական մուտքին ժողովրդային ընդունելութեան պատկերը:

«Հրաշափառ» շաբականի երգեցողութեամբ, Արածնորդ Սուրբազն Հայոց թափորով Մուտք գործեց Եկեղեցի: Սրբազն հօր առջևթերականներն էին Արք. Տ. Գառնիկ քիւն. Չափանեան եւ Արք. Տ. Զարեհ քիւն. Շաքարեան:

Օրուան խորհուրդն

պես յիշատակուեցաւ մեր Տիրոջ Յիսուս Քրիստոսի Երուսաղեմ յառական մուտքի տօնը:

Հալեպի Ս. Աստուածածին Եկեղեցւոյ մեջ Եպիսկոպոսական հանդիսաւոր Պատարագ մատուցեց Բերիոյ Հայոց Թեմի Բարեցան Արածնորդ Գերշ. Տ. Մակար Սրբ. Եպս. Ազգար-

արտայայտող շաբականներու հոգեպարար երգեցողութիւնը կատարեց Եկեղեցւոյ դբառոց դասը, դեկապութեամբ՝ դպրապետ բարձ. բժշկ. Սարգիս Մարգիսի հոգինեանի:

Պատարագի ընթացքին կատարուեցաւ ծիրակի ճիւղերու օրին-

Եան: Պատարագին ներկայ էին ՀՀ Հալեպի Գլխաւոր Հիւպատոսութեան խորհրդական-հիւպատոս Բարգէն Պատալեան, Ազգային Վաշուութեան անդամներ, թեմի յարաբերական մարմինի պատասխանատու Վեճեց Եագուապեան, ազգային մարմիններու ներկայացուցիչներ եւ հաւատացեալներու ու փոքրիկներու խուռանքամ բազմութիւն:

Զիթենի ճիւղերով յարդարուած Եկեղեցւոյ մեջ հոծ բազմութեան եւ յատկապես փոքրիկներուն խանդավառ ներկայութիւնը կ'ար-

նութիւն:

Արածնորդ Սրբազն Հայոց իր պատգամը ուղղեց ժողովուրդին, ըսելով. «Այսօրող աշխարհը շուրջեան մեջ է, բոլոր Եկեղեցիներուն

Ծար. 12 >

ՄԱԿԱՉԱՐԴԻ ՏՕՆԻ ԺՆՈՒԹԻՒՆԸ ԱՄԲՈՂՋԱՅԻ ՄԱՆՈՒԿՆԵՐՈՒ ԹԱՓՈՐՈՎ, ԱՆԴԱՍԱՆՈՎ ԵՒ ՍԿԱՌԱԿԱՆ ՏՈՂԱՆՁՅՈՎ

Ծաղկազարդի տօնին, Կիրակի, 2 Ապրիլ 2023-ին, Բերիոյ Հայոց Թեմի բոլոր շոշաններին ներս՝ ճե-

ղերով զարդարուած Սուրբ Խաչով օրինեց մասուկները:
Ապա, Մակար Սրբազն Կըր-

գիրի, Լաթաճիոյ, Զեսապի եւ Հալեպի մեջ հազարաւոր սուրբահայեր հոգեկան ցնծութեամբ իրենց զաւակները բերած էին Եկեղեցի՝ մասնակցելու Զրիստոսի Երուսաղեմ յաղթական մուտքի յիշատակումին, որպեսզի իրենց Երեխաները օրուան խորհուրդով օրինուին եւ թափորին մասնակցելով աստուածային շնորհներով լցոնին:

Հալեպի Սրբ. Զառաւոր Մասնակց Մայր Եկեղեցւոյ, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ Եկեղեցւոյ եւ Ս. Աստուածածին Եկեղեցւոյ մեջ եւս հազարաւոր հայորդիներ իրենց Երեխաներով ժամանած էին Եկեղեցի՝ Ծաղկազարդի տօնին Զրիստոսի օրինութիւնը ստանալու:

Բերիոյ Հայոց Թեմի Բարեցան Արածնորդ Գերշ. Տ. Մակար Սրբ. Եպս. Ազգարեան, Ս. Աստուածածին

Աւարտին, տօնական մթնոլորտի մեջ, Եկեղեցւոյ դիմաց ՀՄԸՄ-ի Հալեպի մասնաճիւղի փողերախումբը հէցուց «Կիլիկիա» մաղթերգը եւ փունչ մը հայրենասիրական երգեր: Յիշնեք, որ Ծաղկազարդի արթուրով ՀՄԸՄ-ի փողերա-

խումբն ու սկառտները ՀՄԸՄ-ի կերունես մինչեւ «Վիլլաներ» թաղամաս տողանցեցին, աւանդութիւն յարձած տողանցքի խանդավառութիւնն ու ուրախութիւնը պարգելով ժողովուրդին:

Աւարտին, բերկրալի տօնին առիթով, Եկեղեցւոյ թաղական խորհուրդը Արածնորդ Սրբազն Հօր նուիրեց Պատարագի զգեստի գեղեցիկ կերպաս մը:

Մարինա Պողիկեան